AD-SOYAD: .....
SINIF: .....

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 3)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

1)Aşağıdaki metni okuyunuz. Söz sanatı yapılan cümlelerin altlarını çizerek kullanılan söz sanatını da aşağısında verilen boşluğa yazınız. (15p)

Sabah gökyüzü, henüz uyanmamış bir deniz gibi durgundu. Minik kuş Pıtır denizin karşısında bir dala konmuştu.
.....
Pıtır, kanatlarını iki yana açıp rüzgârla selamlaştı. Rüzgâr, Pıtır'ın tüylerini nazikçe okşayarak onu kucakladı.
.....
Pıtır, bu fısıltıları dinlerken bulutların pamuktan kaleler inşa edişini izledi. Güneş, dağların arkasından başını
.....
uzatıp dünyaya "Günaydın!" dedi. Pıtır biraz dinledikten sonra resim malzemelerinin olduğu yere uçtu. Onun
.....
için resim çizme vakti gelmişti ve çok mutluydu. Çünkü resim çizmeyi dünyalar kadar seviyordu.
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.25. Metni eleştirebilme

2) Günlük hayatın yoğun temposunda bazen kendimizi çok stresli hissedebiliyoruz. Sabahları erkenden check-in yaptığımız ofislerimizde, bitmek bilmeyen toplantılar arasında break vermek bile lüks haline geldi. Arkadaşlarımızla bir araya geldiğimizde ise samimi bir sohbet etmek yerine sürekli yeni trendlerden bahsediyor, hayatımızı nasıl daha organize edeceğimize dair planlar yapıyoruz. Sosyal medyada paylaştığımız bir fotoğrafın ne kadar like alacağı, yazdığımız bir yazının ne kadar etkileşim yaratacağı derken, anın tadını çıkarmayı tamamen ignore ediyoruz.

Yukarıdaki metni koyu punto ile yazılmış kelimelere dikkat ederek okuyunuz. Metni dil ve anlatım yönünden eleştiriniz. (20p)
.....
.....
.....
.....
.....

Öğrenme çıktısı: T.O.6.26. Metindeki probleme çözüm üretebilme (3. soru)
Öğrenme çıktısı: T.Y.6.13. Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme (4. soru)

3. ve 4. Soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Öğrenmek, sadece bilgiyi bir sünger gibi çekmek değildir. Zihnin nasıl çalıştığını keşfedip onu bir usta gibi kullanabilme becerisidir. "Öğrenmeyi öğrenmek" dediğimiz bu süreçte en kritik kavram üstbiliştir, yani kendi düşünme süreçlerimizin farkında olmaktır. Çoğu öğrenci bir metni defalarca okumanın öğrenmek olduğunu sanır. Oysa bu sadece tanıdıklık hissi yaratır. Gerçek öğrenme, zihni zorlayan aktif geri çağırma yöntemiyle gerçekleşir. Kitabı kapatıp "Az önce ne okudum?" diye kendimize sormak, zihnimizde yeni yollar açar. Ayrıca bilgileri tek bir güne yığmak yerine zamana yayarak tekrar etmek (aralıklı tekrar), bilginin kalıcı hafızaya beton dökülmüşçesine yerleşmesini sağlar. Kısacası beynimizin bir kas gibi çalıştığını ve doğru tekniklerle her şeyi öğrenebileceğimizi bilmek, başarının en büyük sırrıdır.

3) Yukarıdaki metinde öğrencilerin bilgiyi sadece pasif bir şekilde aldığı ve bu yüzden kalıcı öğrenme gerçekleştiremediği problemi üzerinde durulmaktadır. Bu problemi çözmek ve "aktif geri çağırma" yöntemini sınıf içinde eğlenceli hale getirmek için bir etkinlik tasarlayınız. (20p)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

……
……
……
……

4) Metinde yazarın "kalıcı öğrenme" için belirlediği ana ölçüt (norm) nedir? Bu ölçütü metinde geçen "tekrar tekrar okuma" ve "aktif geri çağırma" yöntemleriyle karşılaştırınız. Bu karşılaştırma sonucunda, etkili bir öğrenme süreci hakkında kendi değerlendirmenizi içeren kısa bir paragraf yazınız. (15p)
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.15. Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme

5) Geleneksel içten yanmalı motorların yerini alan elektrikli arabalar, ulaşım dünyasında sessiz bir devrim yaratıyor. Bu araçlar gücünü fosil yakıtlardan değil bir bataryada depolanan elektrik enerjisinden alır. Sistemin kalbinde yer alan elektrik motoru, bataryadan gelen enerjiyi doğrudan tekerlekleri döndüren mekanik enerjiye dönüştürür. Egzoz borusu olmadığı için havaya zehirli gaz salmayan bu araçlar, çevre dostu bir ulaşım imkânı sunar. Ayrıca, fren yapıldığında enerjiyi geri kazanarak bataryayı dolduran "rejeneratif frenleme" gibi akıllı teknolojilere sahiptirler. Elektrikli araçlar hem dünyamızı koruma hem de daha sessiz ve verimli bir sürüş deneyimi yaşatma vaadiyle yollardaki yerini hızla sağlamlaştırmaktadır.
Yukarıdaki metni okuyunuz. Aşağıda verilen ölçüte göre eleştiri yapınız ve gerekçesini belirtiniz. (15p)

- Ölçüt: Teknik yeterlilik ve sorunlara değinme (Yani metin bir teknolojiyi anlatırken sadece iyi yönlerinden mi bahsediyor yoksa karşılaşılabilen zorlukları da objektif olarak ele alıyor mu?)

……
……
……
……
……
……
……
……
……

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

6) Aşağıdaki metni okuyunuz. Yapılan yazım ve noktalama yanlışlarını belirleyiniz. Metni doğru bir şekilde altta verilen boşluğa tekrardan yazınız. (15p)

sabah herşey normal başlamıştı! herkes mutlu şekilde uyanmış; kahvaltısını etmiş ve işlerine gitmek üzere dağılmışdı: Bir zaman sonra içime bir kurt düştü! Kötü bir şeyler olacak gibi his ediyordum. Çok geçmedi ve telefon çaldı?

……
……
……
……
……
……
……

maariftemodelturkce

Başarılar

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ

AD-SOYAD: .....
SINIF: ..... CEVAP ANAHTARI

PUAN: .....

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI "MAARİFTE MODEL TÜRKÇE" ORTAOKULU 6. SINIF TÜRKÇE DERSİ II. DÖNEM II. YAZILI (SENARYO 3)

Öğrenme Çıktısı: T.O.6.20. Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

1)Aşağıdaki metni okuyunuz. Söz sanatı yapılan cümlelerin altlarını çizerek kullanılan söz sanatını da aşağısında verilen boşluğa yazınız. (15p)

Sabah gökyüzü, henüz uyanmamış bir deniz gibi durgundu. Minik kuş Pıtır denizin karşısında bir dala konmuştu.
……Benzetme……
Pıtır, kanatlarını iki yana açıp rüzgârla selamlaştı. Rüzgâr, Pıtır'ın tüylerini nazikçe okşayarak onu kucakladı.
……Kişileştirme……Kişileştirme……
Pıtır, bu fısıltıları dinlerken bulutların pamuktan kaleler inşa edişini izledi. Güneş, dağların arkasından başını
……Konuşturma……
uzatıp dünyaya "Günaydın!" dedi. Pıtır biraz dinledikten sonra resim malzemelerinin olduğu yere uçtu. Onun
……
için resim çizme vakti gelmişti ve çok mutluydu. Çünkü resim çizmeyi dünyalar kadar seviyordu.
……Abartma……

Öğrenme çıktısı: T.O.6.25. Metni eleştirebilme

2) Günlük hayatın yoğun temposunda bazen kendimizi çok stresli hissedebiliyoruz. Sabahları erkenden check-in yaptığımız ofislerimizde, bitmek bilmeyen toplantılar arasında break vermek bile lüks haline geldi. Arkadaşlarımızla bir araya geldiğimizde ise samimi bir sohbet etmek yerine sürekli yeni trendlerden bahsediyor, hayatımızı nasıl daha organize edeceğimize dair planlar yapıyoruz. Sosyal medyada paylaştığımız bir fotoğrafın ne kadar like alacağı, yazdığımız bir yazının ne kadar etkileşim yaratacağı derken, anın tadını çıkarmayı tamamen ignore ediyoruz.

Yukarıdaki metni koyu punto ile yazılmış kelimelere dikkat ederek okuyunuz. Metni dil ve anlatım yönünden eleştiriniz. (20p)
Metindeki koyu kelimeler, Türkçemize henüz tam yerleşmemiş veya dilimizde çok güzel karşılıkları varken tercih edilmiş yabancı kelimelerdir. Bu durum dilimizin yapısını bozarak bir dil kirliliğine yol açmaktadır. Örneğin "break vermek" yerine "mola vermek", "ignore etmek" yerine ise "görmezden gelmek" ifadeleri kullanılsaydı anlatım çok daha duru, anlaşılır ve samimi olurdu. Kendi dilimizin zenginliği dururken bu tür yabancı ifadelere sığınmak metnin akıcılığını zayıflatmış ve anlatımı yapay bir hâle getirmiştir.

Öğrenme çıktısı: T.O.6.26. Metindeki probleme çözüm üretebilme (3. soru)
Öğrenme çıktısı: T.Y.6.13. Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme (4. soru)

3. ve 4. Soruyu aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Öğrenmek, sadece bilgiyi bir süngер gibi çekmek değildir. Zihnin nasıl çalıştığını keşfedip onu bir usta gibi kullanabilme becerisidir. "Öğrenmeyi öğrenmek" dediğimiz bu süreçte en kritik kavram üstbiliştir, yani kendi düşünme süreçlerimizin farkında olmaktır. Çoğu öğrenci bir metni defalarca okumanın öğrenmek olduğunu sanır. Oysa bu sadece tanıdıklık hissi yaratır. Gerçek öğrenme, zihni zorlayan aktif geri çağırma yöntemiyle gerçekleşir. Kitabı kapatıp "Az önce ne okudum?" diye kendimize sormak, zihnimizde yeni yollar açar. Ayrıca bilgileri tek bir güne yığmak yerine zamana yayarak tekrar etmek (aralıklı tekrar), bilginin kalıcı hafızaya beton dökülmüşçesine yerleşmesini sağlar. Kısacası beynimizin bir kas gibi çalıştığını ve doğru tekniklerle her şeyi öğrenebileceğimizi bilmek, başarının en büyük sırrıdır.

3) Yukarıdaki metinde öğrencilerin bilgiyi sadece pasif bir şekilde aldığı ve bu yüzden kalıcı öğrenme gerçekleştiremediği problemi üzerinde durulmaktadır. Bu problemi çözmek ve "aktif geri çağırma" yöntemini sınıf içinde eğlenceli hale getirmek için bir etkinlik tasarlayınız. (20p)

O gün öğrendiklerimiz bilgilerden bir bilgiyi bilgiyi küçük bir kâğıda bir soru olarak yazıp sınıftaki kutuya atarız. Bir hafta sonra bu kutu açılır ve herkes rastgele bir soru çeker. Bu yöntem, metinde bahsedilen

"aralıklı tekrar" prensibini oyunlaştırdığı için unutmayı engeller ve pasif öğrenme problemini ortadan kaldırır.

4) Metinde yazarın "kalıcı öğrenme" için belirlediği ana ölçüt (norm) nedir? Bu ölçütü metinde geçen "tekrar tekrar okuma" ve "aktif geri çağırma" yöntemleriyle karşılaştırınız. Bu karşılaştırma sonucunda, etkili bir öğrenme süreci hakkında kendi değerlendirmenizi içeren kısa bir paragraf yazınız. (15p)
Metne göre kalıcı öğrenmenin ana ölçütü zihnin pasif kalması değil bilgiyi aktif bir şekilde zorlayarak dışarı çıkarmasıdır. Tekrar tekrar okuma yöntemi bu ölçütle karşılaştırıldığında sınıfta kalır çünkü sadece bir tanıdıklık hissi yaratır ve beyni tembelliğe alıştırır. Aktif geri çağırma yöntemi ise yazarın ölçütüyle tam olarak örtüşür. Çünkü kitabı kapatıp hatırlamaya çalışmak zihni en üst seviyede çalıştırır. Bence sadece çok çalışmak değil beynin çalışma sistemine uygun çalışmak başarıyı getirir.

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.15. Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme

5) Geleneksel içten yanmalı motorların yerini alan elektrikli arabalar, ulaşım dünyasında sessiz bir devrim yaratıyor. Bu araçlar gücünü fosil yakıtlardan değil bir bataryada depolanan elektrik enerjisinden alır. Sistemin kalbinde yer alan elektrik motoru, bataryadan gelen enerjiyi doğrudan tekerlekleri döndüren mekanik enerjiye dönüştürür. Egzoz borusu olmadığı için havaya zehirli gaz salmayan bu araçlar, çevre dostu bir ulaşım imkânı sunar. Ayrıca, fren yapıldığında enerjiyi geri kazanarak bataryayı dolduran "rejeneratif frenleme" gibi akıllı teknolojilere sahiptirler. Elektrikli araçlar hem dünyamızı koruma hem de daha sessiz ve verimli bir sürüş deneyimi yaşatma vaadiyle yollardaki yerini hızla sağlamlaştırmaktadır.
Yukarıdaki metni okuyunuz. Aşağıda verilen ölçüte göre eleştiri yapınız ve gerekçesini belirtiniz. (15p)

- Ölçüt: Teknik yeterlilik ve sorunlara değinme (Yani metin bir teknolojiyi anlatırken sadece iyi yönlerinden mi bahsediyor yoksa karşılaşılabilen zorlukları da objektif olarak ele alıyor mu?)

Metni "sorunlara değinme" ölçütüyle incelediğimde yazarın konuya biraz tek taraflı yaklaştığını ve okuyucuyu sadece olumlu özelliklerle etkilemeye çalıştığını düşünüyorum. Metin elektrikli arabaların çevreci ve sessiz olması gibi avantajlarını çok iyi anlatmış. Ancak bu araçların şu anki en büyük sorunları olan şarj süresinin uzunluğu, menzil kısıtlılığı veya batarya üretimindeki çevresel maliyetler gibi zorluklardan hiç bahsetmemiş. Bir teknolojiyi eleştirel bir gözle tanımak için onun sadece güçlü yanlarını değil geliştirilmesi gereken zayıf yanlarını da bilmemiz gerekir.

Öğrenme çıktısı: T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

6) Aşağıdaki metni okuyunuz. Yapılan yazım ve noktalama yanlışlarını belirleyiniz. Metni doğru bir şekilde altta verilen boşluğa tekrardan yazınız. (15p)

sabah herşey normal başlamıştı! herkes mutlu şekilde uyanmış; kahvaltısını etmiş ve işlerine gitmek üzere dağılmışdı: Bir zaman sonra içime bir kurt düştü! Kötü bir şeyler olacak gibi his ediyordum. Çok geçmedi ve telefon çaldı?

Sabah her şey normal başlamıştı. Herkes mutlu şekilde uyanmış, kahvaltısını etmiş ve işlerine gitmek üzere dağılmıştı. Bir zaman sonra içime bir kurt düştü. Kötü bir şeyler olacak gibi hissediyordum. Çok geçmedi ve telefon çaldı.

maariftemodelturkce

Başarılar

Ders Öğretmeni

Özge AYKAÇ